"שביב מרע שאמר "חנו הלואתי לפלוני הלוואתו לפלוני, ואף על גב דליתיה בבריא, רב. פפא אמר הואיל ויורש יורשה רב אחא בריה דרב איקא אמר הלואה איתא בבריא, וכדרב הונא אמר רב א") דאמר רב הונא אמר רב מנה לי ביד חנו לפלוני במעמד שלשתן קנה, ואיבעיא להו דקל לאחד ופירותיו לאחר מהו, מי שייר מקום פירי או לא שייר, אם תמצי לומר לאחר לא הוי שיור (ה) לעצמו חזיק מפירותיו מהו אמר רבא אמר רב נחמן אם תמצי לומר דקל לאחד ופירותיו לאחר לא הוי שיור מקום פירי דקל לאחר ושייר פירותיו לפניו ישייר מקום פירי מאי טעמא כל לגבי נפשיה בעין יפה משייר> אמר ליה ר' אבא לרב אשי אנן אדרבי שמעון בן לקיש מתניתין דה ג) דאמר רבי שמעון בן לקיש המוכר בית לחבירו ואמר לו "על מנת שדיוטא העליונה שלי" דיוטא העליונה שלו איבעיא

שביב מרע שאמר "חנו הלואתי לפלוני" אפילו הלוואה בעין ודאי דיוטא בבריא. בקונין (ה) נרסינן מסיק מדרב פפא (נעיל דף מז: ומס) מ"מ כיון דליתא בבריא בקונין דלא מצי להקנות [בגלא] דבר אחר עם ההלוואה לא מקיב ליתא בבריא דהא דירה בים כמו כן יכול להקנות על ידי הבית ופירות דקל ע"י הדקל שיקנה לו הבית לדור בו כך וכך שנים והדקל לאכול פירותיו כך וכך שנים אלא בעינן שיוכל להקנותו בעינן זה שביב מרע מקנהו כדבורו יוכל בריא להקנותו בקונין חלפין לא במכירה והלוואה אין יכול למכור כי אינה בעין ומשני הואיל ויורש ומחנה ומתנה שביב מרע כירושה ואע"ג דיורש יורש בית הבית [ופירות דקל] הייט לפי שיורש גם הבית והדקל לא נמי במעמד שלשתן אבל מה שיוכל להקנות אגב קרקע לא חשיב ליתיה בבריא דהא דירה בים ופירות דקל יכול להקנות אגב הבית והדקל כדפרי' ומימה לי לימא ליתא בבריא בהודאה כדמוכח לקמן (דף קמט.). דשביב מרע שהודה קנה בלא טעם דשביב מרע מדקני בגר (ו) ונראה לי דהא לא חשיב ליתא בבריא כיון דליתא כעין שהוא בשביב מרע בלשון מתנה וקנין והא דקאמר הואיל ויורש יורשה לא בעינן ליתא דאין ירושה אלא לאחר פירות: רב אחא בריה דרב איקא אמר. הא מילתא דשביב מרע דאמר הלוואתי לפלוני איתא בבריא ענין הלואה כדב הונא וכו' קנה. אלמא דאיתא בבריא: איבעיא לן. הא מילתא פשיטא לן שביב מרע שהקנה כל נכסיו דשייר קרקע כל שהוא אף על גב דעבר מתנתו מתנה דסבור נשאיה על הדיא קרקע נמכר וסקנה. אבל הא קמ"ל דאיבעיא לן דקל נתן לאחר ופירותיו לאחר מי אמרינן להיכא דשייר דקל לזה ושייר הפירות לזה אמר תנו לאדם הפירות מי אמר' דואיל שכשנתן הדקל שייר הפירות וקנה ראשון דבהדיא שיור דשייר הפירות סבכה דעתיה ל) דאין דור ועמד שיחור על הפירות שנתן לאחרון דבהדיא שיורא שנתן ב) הפירות לא שייר לו הפירות ומש"ה מתנתו שנתן לראשון מתנה בטליא היא. אי דלמא דואיל דלא שייר בנוף דקל לא הוי שיור ואין מתנתו מתנה אם עמד ואיר בעל המתנה אפי' בדקל שנתן לראשון אם תמצי לומר לא הוי שיור. דואיל דלא שייר בנוף הדקל ואפי' ראשון לא קנה. הא קא מיבעי לי אם אמר דקל לאלמוני דיר מפירותיו מהו. מי אמרינן אע"ג דאי אמר בסתמא דקל זה לאלמוני לא קא יהיב ליה פירי ותשתא דקאמר דיר מפירותיו לאמרי מלתא קא אתי ובדקל נופיה קא משייר מקום הפירות ומתנה שנתן לראשון מתנה בטליא היא דואיל ששייר בנוף הדקל. אי דלמא לא שנא דאין זה שיור ואין מתנתו מתנה: דיר מפירותיו ודאי דוה שיורו שיור ומתנתו מתנה אליבא דרב וביר דאמר בפרק המוכר את הבית אמר ריש לקיש זאת אומרת המוכר בית לחבירו על מנת שדיוטא העליונה שלו שייר לעצמו דיוטא העליונה. אמר רב וביר לסאי הלכתא דאע"ג דלא אמר הכי על מנת לא מכר את

עין משפט נר מצוה

עד א מיי' פ"י מהלכות אישות ומתנה הלכה ג סמג עשין סב טור ש"ע מ"מ סי' רנג סעיף ב:

עה ב מיי' פכ"ג מהלכי מכירה הלכה ד טור ש"ע סימן רס סעיף ב מ"מ סעיף ב:

עו ג מיי' שם טור ש"ע שם סעיף י:

רבינו גרשום

שביב מרע שאמר חנו הלואתי לפלוני. כלומר חנו שחייב לי פלוני תהא של פלוני הרי הוא שלו ונקנה לאלתר: אע"ג דליתא בבריא. דבריא שאמר כן לא קנה כו' אלא במעמד שלשתן: אמר רב פפא לעולם מילתא דליתא בבריא ליתא נמי בשביב מרע. והכא בשאמר הלואתי לפלוני מעמא מאי קנה דואיל ויורש שלו יורשה לאלתר בלא אמירה אם לא נתנה לזה דואיל וכל כך חייא בחזקת הלואתו שיורש שלו יורשה אע"ג דהיא בדשה לזה משום הכי יש לו כח לומר הלואתי לפלוני וקנה אבל בבריא ליתא דאין ירושה אלא לאחר פירות: רב אחא בריה דרב איקא אמר. הא מילתא דשביב מרע דאמר הלואתי לפלוני איתא בבריא ענין הלואה כדב הונא וכו' קנה. אלמא דאיתא בבריא: איבעיא לן. הא מילתא פשיטא לן שביב מרע שהקנה כל נכסיו דשייר קרקע כל שהוא אף על גב דעבר מתנתו מתנה דסבור נשאיה על הדיא קרקע נמכר וסקנה. אבל הא קמ"ל דאיבעיא לן דקל נתן לאחר ופירותיו לאחר מי אמרינן להיכא דשייר דקל לזה ושייר הפירות לזה אמר תנו לאדם הפירות מי אמר' דואיל שכשנתן הדקל שייר הפירות וקנה ראשון דבהדיא שיור דשייר הפירות סבכה דעתיה דאין דור ועמד שיחור על הפירות שנתן לאחרון דבהדיא שיורא שנתן ב) הפירות לא שייר לו הפירות ומש"ה מתנתו שנתן לראשון מתנה בטליא היא. אי דלמא דואיל דלא שייר בנוף הדקל לא הוי שיור ואין מתנתו מתנה אם עמד ואיר בעל המתנה אפי' בדקל שנתן לראשון אם תמצי לומר לא הוי שיור דואיל דלא שייר בנוף הדקל ואפי' ראשון לא קנה. הא קא מיבעי לי אם אמר דקל לאלמוני דיר מפירותיו מהו. מי אמרינן אע"ג דאי אמר בסתמא דקל זה לאלמוני לא קא יהיב ליה פירי ותשתא דקאמר דיר מפירותיו לאמרי מלתא קא אתי ובדקל נופיה קא משייר מקום הפירות ומתנה שנתן לראשון מתנה בטליא היא דואיל ששייר בנוף הדקל. אי דלמא לא שנא דאין זה שיור ואין מתנתו מתנה: דיר מפירותיו ודאי דוה שיורו שיור ומתנתו מתנה אליבא דרב וביר דאמר בפרק המוכר את הבית אמר ריש לקיש זאת אומרת המוכר בית לחבירו על מנת שדיוטא העליונה שלו שייר לעצמו דיוטא העליונה. אמר רב וביר לסאי הלכתא דאע"ג דלא אמר הכי על מנת לא מכר את

נ"ל מאמר

◇ כי לעניות אביאיה לדו-בריו בשעתה בלילה ואמר לו "אל תגר אלי". בשעה שהיה יושב ומקבל אורחים ה"ק: מה אני עשיר ומה אני עני אם לא שבשעה שהיה יושב ומקבל אורחים הרי אני עני ומה אני עשיר